

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

perfectissimam contritionem se elicuisse, cognoscat; ita enim decrevit, seu declaravit *Trid. sess. 13. c. 7.*

7. Dixi (quando est quis Eucharistiam suscepturus) nam quando quis suscepturus est alia Sacramenta, ut etiam quando alia Sacramenta contacturus est, non tenetur præmittere confessionem, siquidem tunc, si mortali laborat, tenetur quidem, in gratiam Dei redire, sed non necessariò per confessionem, cum possit per contritionis actum. Unde quando S. Thom. *quodl. 1. art. 11.* (ut advertit Suarez *disp. 85. sect. 3. in fin.*) ait, ad susceptionem ordinis debere præmitti confessionem, sensus est, debere confessionem præmitti; non quidem præcisè propter susceptionem ordinis, pro qua satis est contritio, sed propter Eucharistiam, quam recipere consueverunt, qui ininitantur.

CAPUT IV.

De Tempore, quo confiteri quis debet ex Præcepto Ecclesiastico.

I. Sic habetur in dicto cap. *omnis utriusque sexus de Pœnitentia & Remiss.*

Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, semel saltem in anno confiteatur, suscipiens reverenter, ad minus in Pascha Eucharistia Sacramentum: Alioquin, & vivens ab Ecclesia ingressu arceatur, & moriens Ecclesiastica careat sepultura.

Porro singulas hujus Legis dispositiones, quæ pertinent ad Confessionem hac occasione, in qua de tempore ejusmodi obligationis agimus, commodum erit exponere.

Omnis utriusque sexus fidelis.

2. Merito fidelis, id est, baptizatus, quia Ecclesia non potest imponere Leges, nisi suis subditis, qui tales sunt in susceptione Baptismi.

3. Verùm si (omnis,) ergone etiam puella, puerique?

Respondeo. Etiam; si tamen, *juxta supradicta & præcedente n. 3.* ratione utantur: Est autem quoddam discrimen inter præceptum divinum, de quo ibi, & Ecclesiasticum, de quo hic agimus; nam si quis, Puer v. g. ante septennium utatur per accelerationem (ut non semel contingit) ratione, hic tenetur præcepto divino confessionis, quia lex divina fertur in omnes, qui sunt legis capaces, quales sunt omnes homines rationis compotes; at idem puer ex probabili sententia apud Joannem Sanchez *disp. 71. n. 31.* non tenetur præcepto Ecclesiastico, quia Ecclesia dirigit sua præcepta ad illos, qui ordinario modo sunt rationis participes; quales sunt, qui vel post septennium rationem acquirunt, non autem ad eos, qui per accidens, & extraordinariè ante septennium illa utuntur.

4. Sed quid, si de puero jam septenni dubitetur, an perfectum rationis usum fuerit consequutus? Id quod non rarò etiam contingere videmus.

5. Respondeo, hunc non obligari, puto, quia nondum dicitur absolute

tè ad annos discretionis pervenisse ille, qui quamvis septem habeat annos, tamen perfectæ rationis discretionem caret.

Illud tamen te moneo, ut si quando ejusmodi puer afferat peccatum, quod propter ejus imperfectum discursum sit mortale, moneo, inquam, ut eum absolvas sub conditione, modo superius insinuat *c. 1. n. 19.* Quòd si addat certum veniale, ad quod committendum, minor rationis usus requiritur, & de eo legitime doleat, tunc certè absolvi sine conditione absolutè poterit.

Confiteatur.

6. **C**onfiteatur sanè mortalia aliàs non absoluta; ergo si quis non gravatur toto anno, nisi venialibus, confiteri utique non tenetur ex vi hujus præcepti, quidquid tenuerint antiquiores nonnulli cum S. Bonaventura *dist. 11. n. 4. q. 1.* ratio est, quia hoc præceptum declarat, assignatque tempus præcepti Divini Christi Domini; sed Christus Dominus solùm præcipit confessionem mortalium; hoc enim præceptum dedit, ut peccator cum Deo reconciliaretur. Ita docent communiter Doctores apud Suar. *dist. 36. scilicet. 2.* & de Lugo *dist. 15. n. 132.*

Dixi (ex vi hujus præcepti) nam si aliunde alia obligatio adesset, tunc etiam de venialibus deberet fieri Confessio; Et ita sæpe obligatur à Sede Apostolica, qui imperat dispensationem voti castitatis, vel impedimenti ad matrimonium; imponitur enim illi confessio annua, vel menstrua, quare si is mortalibus caret, debet venialia, vel

Tambur. de Præcept. Eccles.

aliàs absoluta mortalia confiteri, ut scilicet justam menstruam, vel annuam confessionem faciat. Escobar de Mendoza citans alios *lib. 43. Theol. Moral. c. 1. n. 7.* de Benedictinis, vel aliis Religiosis, quibus imponitur menstrua Confessio, vide eundem *ibid. c. 7. dub. 14. & dub. 15.*

7. Quares, obligantur ne fideles confiteri peccata mortalia etiam purè interna?

Respondeo, ita omninò; nam quamvis sit doctrina communis, quòd Ecclesia non judicat de merè internis; tamen hæc doctrina (cui non pauca sunt explicationes addendæ) locum hinc non habet; siquidem Ecclesia in hoc præcepto Confessionis obligat fideles ad faciendam illam Confessionem, quam præcipit Christus Dominus: quoniam ergo is præcepit, ut fieret Confessio omnium peccatorum, ut diximus ex Trident. *cap. 3. n. 1.* idè cum interna, sint etiam peccata, erunt etiam illa clavibus subdenda ex vi præcepti de integritate Confessionis, esto non ex vi præcepti Ecclesie, quæ solùm tempus determinavit.

8. Quid, si quis confiteatur sine dolore, vel non integrè, vel non accepta absolutione; observatne hoc præceptum confessionis annuæ?

Respondeo, Nequaquam, immò pœnas etiam incurrit impositas non consentibus semel in anno. Ratio est, quia præcipitur susceptio Sacramenti Pœnitentiæ; at qui prædictis modis confiteatur, Sacramentum Pœnitentiæ non suscipit; ergo &c.

K

9. Quid

9. Quid denique, si quis nequeat confiteri, nisi per interpretem, obligaturne ad Confessionem?

Respondeo, non obligari probabilis est sententia, quia nemo obligatur fieri sua peccata cum periculo divulgationis, quale est, quando adhibetur interpretis; excipit tamen merito Coninch, *disp. 9. de Pœnitent. n. 71.* periculum mortis, pro eo, qui mortalibus gravatur: tunc enim propria charitas obligat consulere suæ salutis omni meliori modo, quo quis, potest; quod certè potest tunc facere sine inconvenienti, (ait Coninch,) si per interpretem fateatur moribundus aliqua venialia, & mortalia in genere, dicendo; Confiteor talia peccata venialia, & omnia, quæ commisi.

10. Docet hic Verricelli *de Missionibus tit. 15, n. 8. & 9.* proximè morturum, qui probabiliter credit, se esse contritum, non teneri confessionem facere per interpretem, ne scilicet suam famam prodere cogatur, & citat Suarium, Layman, Dianam; teneri tamen si de sua contritione dubius est; sed profectò, Doctrinam Coninch, omninò amplectendam à nobis esse, puto.

11. Strictius loquitur de Lugo *disp. 15. de Pœnitent. n. 66.* putat enim, in periculo mortis obligari, nos ad integram confessionem per fidelem interpretem, ac prudentem, qui certè tenebitur ad secretum observandum, perinde, ac tenetur confessarius: id quod certè probabilissimum est, & consulendum in Praxi: sed non minus probabilis est doctrina modo à Co-

ninch. allata, quam pluribus firmat Diana *par. 11. tract. 7. ref. 1.*

12. Contra Laxius Delgadillo, qui *de Pœnit. c. 17. n. 225.* asserit, nunquam in dicto periculo teneri fideles ad confitendum per interpretem: immò addit, nec, si sic confiteretur, validam fore absolutionem. Ratio est, inquit, quia materia hujus Sacramenti est Confessio Secreta (id quod *ibid.* à n. 216. latè probare contendit, atque hoc ex doctrina Scoti) Christus enim (ut ipse ait) assumpsit ut Signum Sacramenti Pœnitentiæ, atque ut absolutionis fundamentum, confessionem secretam, non publicam; quòd dicit, se probare posse ex Trident. *sess. 14. c. 5.* affirmante, non esse divino præcepto mandatum, quòd confessio si publica; & *Can. 6.* sic asserente, qui dixerit, modum secretè confitendi soli Sacerdoti alienum esse ab institutione, & mandato Christi, anathema sit. His, & alijs adductis, sed certè minus rectè intellectis, in hunc modum concludit, ergo confessio facta per interpretem, cum careat debita materia, erit invalida. Deinde prosequitur refellere Suarium, Vasquez, Coninch, aliosque Thomistas communiter docentes, confessionem, etiam publicam, esse materiam aptam hujus Sacramenti; quos Doctores Thomistasque nos amplectimur; sententiam verò Delgadilli ipsi eidem digerendam relinquimus.

Semel in anno.

13. **Q**uatuor modis computari pro hac re nostra potest annus.

Pri-

Primò, à Januario ad Januarius sequentem.

Secundò, à Paschate ad aliud Pascha, intelligendo nomine Pascharis quindecim illos dies, qui intercurrunt à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis.

Tertiò, ab una Confessione ad aliam ita, ut inter unam, & aliam non intercedat plus quàm annus.

Quartò, à tuo peccato mortali ad tuam Confessionem ita, ut talis peccati Confessio non differatur plus quam ad annum.

14. Ex his prima computatio est omnium probabilissima, quam sequitur Valquez q. 90. a. 2. & Gaspar Hurtadus disp. 7. diff. 10. aliique, quia communiter, nomine anni intelligitur annus civilis.

Secunda, est etiam probabilis, quam sequitur Suarez, Layman, aliique apud Hurtadum, quia communiter sic etiam intelligitur annus, nempe annus Ecclesiasticus.

Tertia, quam docet Sotus in 4. q. 18. a. 4. & Quarta, quam habet P. Joseph de Augustino in Brevi Notitia praecip. Eccles. n. 5. Ideo nec mihi, nec Delgadillo de Pœnit. c. 17. n. 63. placet, quia sine sufficienti fundamento recurritur ad extraordinariam anni computationem; cum textus noster dicat, semel in anno, utique communi & ordinario, ac vulgariter cognito à fidelibus, ad quos dirigitur praecipuum.

15. Quoniam verò solum annum designat textus, non verò diem, vel anni determinatum tempus; sequitur, quocumque die dicti anni posse impleri

praecipuum hoc confessionis, perinde, ac quacumque die mensis v. g. potes jejunare, si tibi imponatur jejunium, semel in mense; quod certè non ita se habet in praecipuo communionis; quia textus pro hac designat tempus Paschale, sumpto, ut diximus, pro quindecim diebus.

16. Oppones: ergo posset quis confiteri pro hoc anno initio ipsius, & pro alio in fine alterius anni sequentis, & sic differre per duos annos Confessionem.

Respondeo. Ita profectò legitimè posset, sicuti Sacerdos posset recitare Canonicas suas Horas initio hujus diei, & differre Horas sequentis diei usque ad finem, hoc est, usque ad mediam noctem exclusivè diei sequentis, jam enim sic in uno quoque die suas horas persolveret.

17. Oppones iterum; Praxis fidelium est, ut non solum communicent, verum etiam confiteantur in Paschate; ergo etiam Pascha est tempus obligans ad Confessionem.

Respondeo, negando consequentiam: siquidem id faciunt fideles, quia ex occasione communionis confitentur, & sic opportunè servant utrumque praecipuum, nempe Communionis in Paschate, & Confessionis pro illo anno; unde si quis non indigeret Confessione in Paschate, quia nullius peccati mortalis sibi esset conscius: satis huic foret, si tunc solum communicaret.

18. Quare benè Hurtadus hic notat, Episcopum quemdam deceptum fuisse, cum excommunicavit eos, qui non confessi sunt in Paschate, quia

nateet in b... ..

AMBVRIN

in

de

E II

30/6

solùm Communio pro tunc præcipitur, nõ Confessio, & idè ejusmodi excommunicatio non fuit incurfa : fundabatur enim in falsa præfumptione, quòd illi non confessi fuerint intra annum, hoc est, vel ante Pascha, vel postea,

19. Illud autem colligitur ex computatione anni in nostra sententia, quòd si quis toto anno saepe confessus est peccata venialia, deinde ante finem anni (etiam in ultimo die) labatur in lethale peccatum, si in eo ultimo die non confiteatur, non observat præceptum annuæ confessionis; quia hoc præceptum, ut supra advertebamus, non est de confessione venialium, sed mortalium, quam certè mortalium hic non fecit; Quoniam verò in ultimo die jam habet mortale, illud in hoc die in nostra sententia confiteri debet, ne scilicet transeat annus sine observatione præcepti annuæ Confessionis, & ita notat Valquez *disp. 90. art. 3. dub. 1. Dixi* (in nostra sententia) nam in sententia P. Josephi de Augustino habet tempus sequentis anni, id quod tamen nos non admittimus.

20. Quid, si quis in anno non confitetur, obligatur ne anno sequenti etiam pro obligatione anni præteriti, ita ut unam Confessionem debeat facere pro dicto anno præterito, aliam pro præfenti? Et quando per tres annos v.g. non est confessus, debet ne ter confiteri pro dictis tribus præteritis annis, & item semel pro præfenti, &c.?

21. Respondeo, Ita putat Coninch *de Pœnit. disp. 5. n. 61.* & de Augustino *loc. cit. n. 4.* Ratio est, aiunt, quia hoc præceptum est primariò de confes-

sione, & secundariò de tempore: sicut ergo si voy llet, vel Confessarius tibi imposuisset unum jejunium, si illud non exhibes in hac hebdo nada, vel in hoc mente, debes in alio: ita si tu in anno hoc confessus non es, obligaberis in alio; id certè probabile est; verum non minus probabile judico cum Valentia *Tom. 4. d. 7. q. 8. p. 4.* non obligari, quia satis probabiliter dici potest, hoc præceptum esse addictum uni anno; sicut enim Sacerdos v. g. si non recitat intra viginti quatuor horas hujus diei officium divinum non obligatur illud compensare die sequenti; nec qui Missam negligit die Dominico, obligatur audire die Lunæ, ita in casu nostro, &c.

22. Inquires hinc denique, Primò, an quis teneatur prævenire confessionem, quando prudenter timet tuorum peccatorum oblivionem? Secundò, an quis teneatur confiteri initio anni, quando rationabiliter timet carentiam Confessarij, si confessionem differat usque ad anni finem?

23. Respondeo ad primum non teneri, quia Concilium Tridentinum solùm nos obligat ad confitendum peccata; quorum, quando confitemur, memoriam habemus, facto tunc diligenti examine juxta superius dicta.

Respondeo ad secundum, omninò teneri, sicuti, qui die festo prævidet, unam dumtaxat Missam manè diluculo celebrandam, tenetur illi tunc interesse, si à legitimo impedimento non excusetur. Ita Hurtadus, Fagundez, Layman, alijque cum Diana *part. 3. tract. 4. resol. 69.* & meritò, quia toto

arq̃

atque adeò etiam initio anni præceptum urget.

24. Illud minus approbo, quod docet idem Hurtadus *disp. 5. dist. 13.* affirmat enim, eum, qui prudenter timet, se non habiturum copiam Confessionis anno sequenti, teneri vi præcepti annuæ confessionis confiteri ante annum illum; non approbo, inquam, quia nemo tenetur servare præceptum, antequam præceptum illud actu urgeat; neque enim teneor die Sabbati audire Missam, si prævideam Missam non futuram die Dominico.

Nota tamen discrimen inter præceptum Ecclesiasticum confessionis, & inter præceptum divinum ejusdem; nam ex vi præcepti divini obligatur quis ad non moriendum in peccato mortali, quod præceptum semper adest, viget que semper post utrumque rationis, & post mortale commissum; quare si quis prævidet, se non habiturum copiam Confessionis in fine vitæ, tenetur antea confiteri ex vi prædicti præcepti divini, quod semper, ut dictum est, urget. At hoc anno non adest, neque urget præceptum Ecclesiasticum pro anno sequenti.

*Alioqui ab ingressu Ecclesiæ,
& vivus arceatur, & mortuus
Ecclesiastica careat sepultura.*

25. **Q**ui semel in anno non confitetur, duas incurrit pœnas; alteram, ne, dum vivit, possit ingredi in Ecclesiam, alteram, ut mortuus Ecclesiastico Ritu, atque adeò in Ecclesia, vel Cæmeterio non sepeliatur; hæc au-

tem pœnæ non incuruntur ante sententiam declaratoriam Judicis, & consequenter requiritur, ut culpa probeatur in judicio; id quod rectè observat Coninch. *disp. 3. dub. 9.*

26. Notandum autem hîc est primò, in aliquibus Diœcesibus adeste fulminatam contra non confitentes in anno (ut etiam contra non communicantes in Paschate) excommunicationem latam sententiæ, quæ si adest, statim incurritur, nulla expectata Judicis sententiæ; Ratio est, quia excommunicatio, & cætera censuræ latæ sententiæ secum ferunt executionem, & statim, commisso delicto, delinquentem efficiunt. At non ita in excommunicatione ferenda, & alijs ferendis censuris (quas etiam appellamus comminatorias) atque in alijs quibuscumque pœnis, quæ censuræ non sunt; hæc enim requirunt dictam Judicis sententiam, saltem declarantem, fuisse commissum delictum, cui adnexæ sunt prædictæ pœnæ, ut distinctius agitur in tract. de censuris, & interim videri potest Sanchez *lib. 9. matr. disp. 30. & Suar. de censuris d. 3. sect. 3.*

27. Notandum est secundò, in Synodo nostræ Panormitanæ Diœcesis, quæ est anni 1653. c. 4. de Euch. n. 11. contra non communicantes in Paschate indici excommunicationem ferendam his verbis; *Qui dicto tempore Paschatis non communicaverint, si admoniti non respiciant, pœnam excommunicationis incurrent;* At verò contra non confitentes, semel in anno, nihil ampliùs additur præter pœnam latam in 6. cit. *omnis utriusque sexus;* unde diffi-

notet in b. i. l. i. 46.

AMBVRIN
in
Eccle. præcepto
de
E. II
30. 6.

difficile mihi apparet, quòd dicit Escobar in *Theolog. moral. lib. 43. cap. 3. num. 16.* excommunicationem ipso facto omittentibus Confessionem annuam ferè in omnibus Diocesisibus esse impositam.

CAPUT V.

De ijs, quæ pertinent ad Pœnitentem in ipsa Confessione.

Qualis debet esse Confessio?

1. Qualitates, & conditiones sive ex congruentia, sive ex necessitate à Confessione Sacramentali requisitæ, fuerunt unitim ab antiquioribus his versibus collectæ.

Sit Simplex, Humilis, Confessio Pura, Fidelis,

Atque, Frequens, Nuda, & Discreta, Libens, Verecunda.

Integra, Secreta, & Lacrymabilis, accelerata;

Fortis, & accusans, & se parere parata.

2. Singulas has qualitates, si nos suis necessarijs considerationibus illustrabimus, certe totam ferè de Confessione tractationem comprehendemus.

CAPUT VI.

Simplex.

1. Hæc conditio significat, Pœnitentem debere sua peccata con-

fessori patefacere, clarè, distinctè, & ablatis circumstantijs ad confessionem non pertinentibus (in quo mulierculæ errare per sæpè solent;) item non sunt verba æquivoca usurpanda, quia ab hoc sacro tribunali ipsa pura veritas requiritur, quæ prolixis, & multò magis æquivocis narrationibus obscuratur.

2. Sed notandum est, hanc conditionem requiri ex congruentia, modò veritas peccatorum manifestetur; ita ut si advertenter cum ea æquivocatione, quæ pariat in mente confessorij non debitam notitiam peccatorum, deficeret Confessio in necessarijs, graviter peccaretur juxta infra distinctiùs afferenda.

CAPUT VII.

Humilis.

1. Debet Confessio fieri ex congruentia flexis genibus, aperto capite, debitaque corporis compositione, nisi aliud infirmitas, vel causa rationalis persuadeat, idque est esse humilem confessionem.

2. Sed inquires, Quid si sine necessitate ulla sedens, vel stans, vel etiam jacens confessionem exhibeam?

3. Respondeo. Fore id peccatum veniale, putat Bonacina *disp. 5. q. 5. sect. 2. p. 1. §. 2. num. 24.* sed nec esse veniale, (præciso contemptu, & scandalo) probabile puto; quia hoc non est, nisi defectus majoris devotionis.

4. Ad humilitatem hanc reducitur illud, ne fiat confessio cum jactantia pecc-